

SynHør-bladet

29. årgang

Nr 3 - 2020

God sommer

Landsforbundet for kombinert Syns- og Hørselshemmede/Døvblinde (LSHDB)

Innhold

Styrets hjørne	3	Tredje turen til Thailand	12
Da Norge stengte ned	4	Smittestopp appen	14
Coronatider - Well meet again	5	Smittestopp appen, mindre	
Koronatider	6	enn 650000 brukere	15
Ble sittende alene i mørket	6	Litt humor	16
Døvblindhet og koronavirus	8	Sommerkaken	18
En merkedag for tegnspråk	11	Annonser	19

Landsforbundet for kombinert Syns- og Hørselshemmede/Døvblinde

Leder: Åshild Johansen
Tlf: 402 34 452
E-post: aashild.lovise@ebnett.no

Nestleder: Kari Kristine Engan
Tlf: 413 34 244
E-post: ka-k-eng@online.no

Styremedlem: Bibbi Hagerupsen
Tlf: 960 46 065
E-post: bibbih@online.no

Styremedlem: Erik Nilsen
E-post: erini@online.no

Styremedlem: Hege Dahlen
Tlf: 970 01 093
E-post: hege.beathe.dahlen@gmail.com

1. varamedlem: Odd Paulsen

2. varamedlem: Sissel H. Markhus

Syn-Hør-bladet
Redaktør: Erik Olav Johansen
SMS. 402 34 454
E-post: erik@lshdb.no

ADRESSE:

LSHDB
Skippergata 33
0154 Oslo

E-post: kontor@lshdb.no
Internett: www.lshdb.no
Tlf: 22 41 34 24
Mobil: 95 94 93 57

Daglig leder: Karin Andvig

Kontoret er åpent annenhver onsdag, torsdag og fredag.
Kontoret ligger i 5. etasje.

Trykk: Rycon AS

Opplag: 330

Styrets hjørne

Kjære medlemmer og lesere.

Håper dere alle har kommet dere igjennom denne surrealistiske tiden med godt mot og uten koronasmitte.

Denne tiden vi er inne i, er og har vært veldig spesiell for oss alle. Selv om samfunnet begynner å normalisere seg, så er det fortsatt noe begrensninger.

Fra Fredag 13 mars ble hverdagen drastisk endret for oss alle, spesielt for oss med dobbelt sansetap.

Plutselig fikk vi svært begrenset eller ingen mulighet til å benytte tolketjenesten eller BPA, i hverdagen vår eller til oppgaver som var viktige. Mange av oss måtte klare å navigere oss gjennom matbutikken eller å handle eller bestille på nett på egenhånd. Jeg merket selv hvor tidkrevende og frustrerende det var. Spesielt i butikken, hvor det var lite hjelp å få av de ansatte.

Men jeg håper mange av dere fikk god hjelp fra familie og venner til daglige gjøremål.

Mange av oss ble også permittert fra jobben, noe som også gjorde et hardt inngripen i hverdagen og i økonomien.

Styret i LSHDB måtte avlyse eller utsette alle sine avtaler. Vi måtte dessverre også avlyse vårt årlige sommertreff i juni, noe som var veldig trist, da dette er en av våre viktigste samlingsarenaer for å kunne dele opplevelser og tanker rundt det å ha dobbelt sansetap.

Styret hadde endel e-post korrespondanser mellom oss hvor vi fikk tatt noen viktige beslutninger.

Et tema som dukket var om tolketjenesten burde vært definert som en samfunnskritisk oppgave, slik at vi

kunne få et fullverdig tilbud under slike kritiske situasjoner. Ettersom veldig mange av oss er helt avhengig av å kunne kommunisere, og bevege oss rundt i samfunnet, trenger vi tolketjenesten i hverdagen vår, spesielt i kritiske situasjoner.

Koronapandemien har jo gjort at vi som har utfordringer kanskje bør tenke litt over hva vi som organisasjon bør gjøre for at myndighetene kan tilrettelegge eller endre på noen av vedtektene, slik at vi vet hva som gjelder for oss, hvis vi skulle få en ny pandemi situasjon i fremtiden. Det som kanskje er aller viktigste er hvordan myndighetene kan gi oss riktig informasjon om vår sikkerhet slik at vi ikke misforstår alvorligheten i eventuelt fremtidige pandemier eller andre alvorlige krisesituasjoner. Svært få av oss har opplevd en slik tilstand som vi har vært i nå.

Det har også kommet opp mange ubesvarte spørsmål som vi må og bør se ekstra nøye på. For denne tiden vi har vært inne i, viser hvor sårbare vi er i en slik situasjon, og hvor viktig det er å kunne få riktig tilgang på nødvendig informasjon og om situasjonens alvorlighetsgrad.

Nå som hverdagen er i ferd med å normalisere seg igjen, så skal LSHDB styre samles i slutten av juni for første gang etter koronasituasjonen. Dette vil på mange måter bli litt spesielt å møtes igjen etter den tiden vi har vært i og hva som venter oss når LSHDB styre samles igjen, og hvilken oppgaver som må prioritere først, siden alle avtaler ble lagt på is.

Uansett så står sommeren for tur og la oss nå håpe at sommeren blir ordentlig varm og fin slik at vi får en god pause ifra korona tiden. Ta godt

vare på hverandre og nyt den flotte tiden sammen med familie og venner. Så håper jeg at vi kan møtes etter sommerferien eller utover høsten hvis helsemyndighetene tillater oss å samles i en større gruppe.

Vil gjerne benytte anledningen til å rette en spesiell takk til Karin Andvig

for den innsatsen hun har gjort for LSHDB under koronatiden.

Ønsker dere alle en riktig god, fin og varm sommer

Med vennlig hilsen
Erik Nilsen, styremedlem

Da Norge stengte ned - mine erfaringer

Av Hege Dahlen

Det har vært en annerledes tid for meg personlig, og sikkert mange av dere andre der ute.

Hva det har gjort med meg å være isolert uten å møte noen eller få besøk. Heller ikke å få benytte meg av tolk/ ledsager eller ta risikoen med å bruke BPA.

Jeg er i risikogruppen.

Jeg må være ytterst forsiktig. Skulle jeg likevel bli smittet vil jeg bli alvorlig syk av Covid 19.

Denne tiden har vært ganske ensom for meg, men heldigvis har jeg en hund som må ut på tur hver dag. Midt oppi alt dette må man holde motet oppe og finne gode ting man kan gjøre for seg selv. Det har jeg gjort ved å lytte på musikk jeg er glad i og lytte på lydbok. Som så mange andre har jeg ryddet. Har prøvd å sysselsette meg selv og bakt litt og lagd meg varm mat hver dag.

Jeg har ikke mistet helt kontakten med mine nærmeste venner der ute. Jeg har snakket med en god venninne hver dag og vi har prøvd å oppmuntre hverandre. Jeg har også

snakket med min familie på telefon og hatt kontakt via FaceTime. Der kan jeg høre stemmene deres og skimte ansiktene på lpaden. Koselig er det.

Størst av alt savner jeg den sosiale kontakten med alle de jeg er glad i, og å gi dem den gode varme klemmen. Alt dette må vente til denne rare tiden vi nå er inne i er over.

Jeg føler jeg er veldig heldig som bor i et land som Norge, hvor myndighetene har vært tydelige og klare i forhold til hvilke retningslinjer vi skulle følge.

God hygiene, vaske hender, holde avstand, og delvis nedstengning av Norge. Her jeg bor har det vært ytterst stille når jeg har gått tur med hunden Texas. Vi har holdt avstand til hverandre når vi har møtt noen på veien. Dette har vært en veldig stille tid, det er da jeg som regel har hatt med ledsager på turer og fått snakket med de og de vi møter.

Jeg har heller ikke vært i butikk eller på apotek på grunn av situasjonen min. Jeg har hatt noen gode hjelpere som har tilbudt seg å handle for meg og hentet medisiner på apoteket. Det er jeg veldig takknemlig for.

Heldigvis har det begynt å løsne opp på retningslinjer i forhold til å få bruke tolk ledsager på turer og legebesøk. Resultatet av stengingen av Norge har gjort at jeg har fått et annerledes syn på å få møte andre mennesker og være sosial. Hvor viktig det er for meg og helt sikkert for alle dere andre. Blir godt å komme sakte men

sikkert tilbake til normale tider. Det blir vel aldri helt det samme igjen. Denne tiden har lært meg å sette pris på å få være sosial med andre.

Tanker fra Hege.

Coronatider — We`ll meet again

Av Cor van der Lijcke

Her har jeg skrevet om mine erfaringer og opplevelser i disse ukene etter at Norge ble nedstengt.

Jeg er veldig klar over at opplevelsene har vært ulike for oss.

Nå er jeg så heldig at vi er to i huset, og det spiller jo også en stor rolle for å unngå ensomhet og isolasjon. Kanskje flere også vil dele erfaringer?

Hei alle sammen.

Hva gjør vi som er syns-og hørselshemmede/ døvblinde for å komme gjennom koronakrisen?

Selv har jeg tatt opp en «gammel» hobby, nemlig teppeknyting. Fra Eikholt (aktivitør Aashild) har jeg arvet utstyr som ikke lenger er i bruk der. Har laget et sitteunderlag, og jeg er nå opptatt med et litt mer avansert blomstermotiv.

Margrethe må forklare mønsteret innimellom. Hun prøver også å få ferdig et broderi som har ligget urørt i mange år i påvente av tid og ro til å sette seg ned med det. Nå har den anledningen kommet.

Mens jeg er opptatt med knytting, lytter jeg til musikk! Jeg elsker gamle båndopptakere. Har en Tandberg spiller med 4 høyttalere!

Da jeg var ung, spilte jeg samme musikken veldig høyt. Min mor sa: «Cor, kan du sette lyden litt lavere?» Nå sier kona mi det samme. Så på dette punktet har ikke tiden forandret seg.

Jeg følger også Gebaren Challenge, som er nederlandsk tegnspråk på nettet sammen med min kone. Der lærer vi 10 tegn hver gang. I koronatiden er tegnspråk virkelig et effektivt kommunikasjonsmiddel!

Til tross for balanseproblemene mine, har jeg startet opp igjen med å løpe og sykle. 17. mai feiring i år og syklet tandem rundt Hurdalsjøen.

Og så leser jeg bøker, aviser og tidskrifter selvstendig ved hjelp av Orcambrille. Helt utrolig, det har jeg ikke kunnet gjøre på 60 år.

Ta vare på hverandre!

Hold on be strong!

Koronatider

Av Sissel Haavik Markhus

Det kom som et sjokk for oss alle at myndighetene bestemte at vi skulle holde oss hjemme på grunn av pandemien. De som har jobb skulle ha hjemmekontor om det er tilrettelagt for det. Mange butikker ble stengt unntatt matbutikker og apotek. Også kafeer, restauranter, hoteller etc. ble stengt.

Det ble en spesiell atmosfære og en merkelig opplevelse. Byen ble vår ble så stille og tomt.

Det er en spesiell tid for oss alle. Aller mest for oss døvblinde fordi vi er avhengige av å ha tolk og ledsager for å komme oss ut av hjemmet. Det er nok tøffe tider for oss. Mange andre klarer seg nok bedre når de kan komme seg ut, tar spaserturer, kjører bil, og gjøre andre ting som vi har vansker med.

Men for oss døvblinde har vi utfordringer som kan føre til isolasjon og større hindringer. Vi er veldig avhengige av å ha tolk/ ledsager som kan ledsage oss, kommunisere og informere.

Et eksempel er Tv2 s artikkel om Geir

Jensen.

Jeg er veldig glad for at vi ble prioritert å ha med tolk/ ledsager på tur, trening og andre fysiske aktiviteter. Tolketjenesten ble enige om å prioritere døvblinde personer mandag den 27. april. Jeg tror mange er veldig lettet slik at vi lettere kan komme oss ut fra boligen. Det hjelper utrolig mye for oss både på det psykiske og fysiske plan. Det er veldig fint at tolketjenesten prioriterer oss døvblinde.

Situasjonen med korona er nytt for oss alle, og spesielt for døvblinde. Det er en stor utfordring for oss og sikkert også for tolketjenesten. Jeg håper vi kan lære av det slik at vi får bedre erfaring og gjøre det bedre neste gang. Vi vil helst unngå at døvblinde sitter og venter over 6 uker på at noe skjer.

Jeg håper vi sammen finner gode løsninger til beste for døvblinde!

Kanskje dere lesere har andre opplevelser eller har noe på hjertet, sender noe til LSHDB eller til SynHør-bladet?

Ble sittende alene i mørket

Av Torgeir Knutsen, tv2.no

MØRKT: Geir Jensen kan verken høre eller se.

Da koronakrisen inntraff landet ble han sittende igjen i leiligheten uten informasjon om hva som skjedde. For at tiden skulle gå, gikk han for å sove midt på dagen.

Foto: Rune Jensen

– Ble sittende flere dager i mørket uten informasjon om hvorfor ingen dukket opp for å hjelpe meg.

For noen har koronakrisen rammet dem ekstra tøft. Geir Jensen (77) ble sittende alene i mørket da tjenesten han er komplett avhengig av ble nedstengt på grunn av tiltakene.

Da koronakrisen traff landet var det flere som plutselig fikk hverdagen snudd på hodet. I flere saker har TV 2 skrevet om hvordan personer med funksjonshemninger ble sittende igjen uten hjelpen de trenger.

Geir Jensen (77) er døv og blind. For å kommunisere, og gjøre hverdagslige gjøremål, er han helt avhengig av en tolk-ledsager.

Idet Erna Solberg lanserte de mest inngripende tiltakene siden andre verdenskrig ble hverdagen til Jensen vesentlig verre. Tolketjenesten ble nedstengt, og Jensen ble sittende alene i huset, uten noen informasjon om hvorfor de som gjør at han klarer seg i hverdagen ikke dukket opp.

– Det gikk flere dager før jeg fikk høre fra noen at tjenesten var blitt nedstengt. Den beskjeden fikk jeg fra noen andre enn offentlig hjelpetjenester. Det ble sendt SMSer og det lagt ut informasjon på hjemmesiden til NAV,

men det hjelper ikke når man er blind og ikke kan lese, forteller Jensen til TV 2.

For døvblinde, som Jensen, er det muligheter for å kommunisere taktilt ved at man bruker tegn i håndflaten.

Sov for og få tiden til å gå

Tolketjenesten er ikke regnet som en samfunnskritisk rolle av regjeringen. Det gjorde at Jensen ble isolert i sitt eget hjem.

– For at tiden skulle gå, sov jeg så mye som mulig på dagen sånn at det ikke var så trist og kjedelig å være våken. Problemet er jo da at man ikke får sove på natta, så man ødelegger døgnrytmen også, sier Jensen.

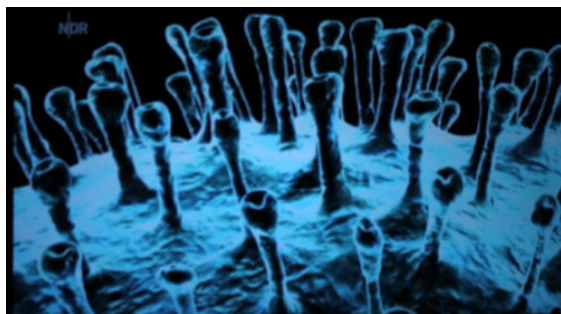
Først etter påske fikk han muligheten til å ta i bruk tolken igjen. Det var første gang på flere uker at han fikk handlet og gått tur ute igjen, opplyser han til TV 2.

– At jeg ble isolert uten noen kontakt eller muligheter for å komme seg ut viser at denne rollen burde bli sett på som samfunnskritisk, sier Jensen.

Døvblindhet og koronavirus

Døvblindhet og koronavirus, NKDB

Illustrasjonsfoto fra Flickr.

Råd til personer med døvblindhet og pårørende i forbindelse med koronavirus og covid-19.

03.04.20 av TRINE SELJESETH | Oppdatert 14.04.20 NKDB

Nærhet til andre mennesker en nødvendig forutsetning for døvblindhet. Det krever kroppskontakt for kommunikasjon og sosial interaksjon, for å få tilgang til informasjon, samt for å kunne bevege seg fritt. Derfor blir situasjonen rundt koronavirus og covid-19 ekstra vanskelig for personer med døvblindhet.

Nasjonelt kunskapscenter för dövblindfrågor har på sin nettside publisert en gjennomgang av råd til personer med døvblinde og deres pårørende. Det er genetiker Claes Möller som har bidratt til teksten på deres hjemmeside. Nasjonal kompetansetjeneste for døvblinde (NKDB) har her oversatt og tilpasset artikkelen til norske forhold.

Døvblindhet

Døvblindhet er ikke en diagnose, men en funksjonshemming. Funksjonshemmingen har ofte mange bakenforliggende årsaker. De fleste av disse årsakene er syndromer, og i dag kjen-

ner vi til mange syndromer som kan forårsake døvblindhet. Ordet syndrom betyr at mer enn ett organ i kroppen ikke fungerer perfekt, og at det har samme årsak. Lengre ned i artikkelen vil du få spesifikk informasjon rundt noen av de syndromene som personer med døvblindhet har, men først litt generell informasjon.

Du som har døvblindhet, bør tenke på:

Våre fjernsanser er syn og hørsel, og våre nærsanser er smak, lukt og følelse. Ved døvblindhet må du bruke nærsansene mye mer enn fjernsansene. Hvis du har problemer med å se, må du se nøye, hvis du ikke hører, kan du trenge å være nærmere lydkilden. Hvis du bruker tegnspråk, kan det hende du trenger å se de på nærmere avstand, eller kanskje du bruker taktilt tegnspråk og må ta på en annen. Dette gjør at du i mange situasjoner vil være veldig nær andre mennesker eller ha kroppskontakt, og ikke kunne holde den avstanden som myndighetene tilråder. Dette kan gi noen ekstra utfordringer.

Du bør også være spesielt oppmerksom på følgende:

1: Hver dag får vi mye informasjon. Ofte er ikke informasjonen tilpasset personer med syns- og hørselsnedsettelse. Forsøk å få hjelp av venner, slektninger og andre som kan gi deg oppdatert informasjon gjennom telefonsamtale, sms, epost – helst hver dag.

2: Dersom du har en tolk, ledsager eller personlig assistent – sørg for å begrense antall mennesker som hjelper deg så langt det er mulig. Dersom du

er forkjølet, så bør du ikke bruke tolk/ledsager. I stedet bør du sørge for at tjenestene du trenger kan ordnes uten at du selv blir med. De som er tolk/ledsager bør bruke hansker. Både du og din tolk/ledsager eller assistent må vaske hendene nøye og ofte. Dette er spesielt viktig for de som bruker taktilt tegnspråk.

3: Er du bekymret og trenger noen å spørre eller snakke med – ta kontakt med din kontaktperson i kommunen, eller med rådgiver ved NKDB.

Mer informasjon

Om du som har døvblindhet er eldre eller yngre, kan du være i risikogruppen. Derfor må du følge nøye med på hvilke råd Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet gir i forhold til eldre og andre som tilhører risikogruppen:

- **Unngå så langt det er mulig offentlige samlinger, offentlig transport, butikker eller offentlige lokaler.**
- **Vær hjemme, men det er selvfølgelig ikke noe i veien for å ta en tur og oppholde seg ute i miljøer med få mennesker.**
- **Be om hjelp til for eksempel innkjøp av mat og andre ting som kan innebære nærkontakt med andre mennesker.**
- **Rådfør deg med legen din om tiltak for å redusere risikoen for å bli smittet av koronaviruset.**

Vi i NKDB har full forståelse for de problemene du opplever i forbindelse med tiltakene som er innført for å bekjempe spredningen av koronaviruset og de ulempene dette medfører for deg som har spesielle behov for nærkontakt med andre mennesker. Vi vil

følge med på utviklingen og oppdatere informasjonen på vår hjemmeside.

Syndromer og døvblindhet

Helt til sist, en presentasjon av det som man bør tenke spesielt over ved ulike syndromer som personer med døvblindhet kan ha.

Usher syndrom

I Usher syndrom er det øyet og øret som ikke fungerer perfekt. Ingen andre organer påvirkes av Usher-genene. Du som har Usher bør være like forsiktig som alle andre i samfunnet. Du bør være ekstra påpasselig med håndhygiene ved ledsagning, mottak av assistanse og hvis taktilt tegnspråk benyttes.

CHARGE syndrom

Dette syndromet betyr at flere organer ikke fungerer som de skal. En person med CHARGE er veldig mottakelig for infeksjoner og har noen ganger også misdannelser i hjerte, luftveier og andre organer som kan gjøre en korona-infeksjon veldig alvorlig. Du som har CHARGE bør være mest mulig hjemme og ikke møte andre mennesker mer enn høyst nødvendig. Familien rundt en person med CHARGE bør også begrense kontakt med andre personer.

Alström syndrom

Mange organer trenger genet som ikke fungerer i Alström syndrom. Dette betyr at personer med Alström skal være ekstremt forsiktige, være hjemme inntil videre og møte så få mennesker som mulig. Personer med Alström som får forkjølelse eller annen infeksjon bør kontakte helsevesenet direkte, da en ko-

ronainfeksjon veldig raskt kan gjøre en person med Alström veldig syk.

CAPOS syndrom

Dette syndromet betyr at syns-, hørsels- og nerveceller er skadet. I tillegg til døvblindhet gir det også muskelsvakhet og redusert muskelmasse. Voksne mennesker med CAPOS er noen ganger rullestolbundne og trenger mye hjelp. Mennesker og familier med CAPOS bør være hjemme, være veldig forsiktige og møte så få mennesker som mulig. Det har vist seg at CAPOS kan forverres kraftig av høy feber. Ved feber bør en person med CAPOS raskt ta feberreduserende tabletter og kontakte helsevesenet direkte.

PHARC syndrom

Syndromet betyr at syns-, hørsels-, hjerne- og nerveceller er skadet. I tillegg til døvblindhet gir det også muskelsvakhet og redusert muskelmasse. Voksne mennesker med PHARC er noen ganger rullestolbundne og trenger mye hjelp. Mennesker og familier med PHARC bør være hjemme, være veldig forsiktige og møte så få mennesker som mulig.

Wolfram syndrom

I tillegg til ulik grad av døvblindhet, fører syndromet også til at personen har diabetes mellitus (oftest bare kalt diabetes) og diabetes insipidus, som betyr nyresvikt og mye tissing. Familier med Wolfram syndrom bør være hjemme, være veldig forsiktige og møte så få mennesker som mulig.

Riboflavin transport deficiency syndrom (RTD)

Dette syndromet betyr at nerveceller ikke kan ta opp vitamin B2 (Riboflavin). Det forårsaker døvblindhet, men også skade på andre nerveceller, som kan bli ytterligere skadet av en korona-infeksjon. Familier med FTU bør være hjemme, være veldig forsiktige og møte så få mennesker som mulig.

OPA1 syndrom

Dette syndromet betyr at syns-, hørsels-, hjerne- og nerveceller er skadet. I tillegg til døvblindhet gir det også muskelsvakhet og redusert muskelmasse. Voksne mennesker med OPA1 er noen ganger rullestolbundne og trenger mye hjelp. Mennesker og familier med OPA1 bør være hjemme, være veldig forsiktige og møte så få mennesker som mulig.

Mohr-Tranebjaerg syndrom (Deafness-dystonia-optic neuropathy syndrom)

Dette syndromet betyr at syn, hørsel, hjerne, nerveceller og muskelceller er skadet. I tillegg til døvblindhet gir det også muskelsvakhet og redusert muskelmasse. Voksne med Mohr-Tranebjaerg syndrom er ofte rullestolbundne og trenger mye hjelp. Personer og familier med Mohr-Tranebjaerg bør være hjemme, være veldig forsiktige og møte så få mennesker som mulig.

En merkedag for tegnspråk!

Norges Døveforbund:

I dag er en gledes dag, en merkedag i språk- og tegnspråkhistorien, kulturminister Abid Raja har lagt fram en ny lov om språk (språklova). I forslag til språkloven som skal til behandling på Stortinget så står det at norsk tegnspråk er likestilt med norsk og andre offentlige språk i Norge!

I den nye språkloven slås det fast:

- § 1 Føremål(...) Offentlege organ har eit ansvar for å verne og fremje kvensk, romani, romanes og norsk teiknspråk (...)
- § 7 Norsk teiknspråk er det nasjonale teiknspråket. Som språkleg og kulturrelt uttrykk er norsk teiknspråk likeverdig med norsk.

Angående offisielt språk ble dette nevnt:

Forslaget slår fast ein offisiell status for samiske språk, kvensk, romani, romanes og norsk teiknspråk.

I tillegg til ny språklov så har det også blitt lagt fram en språkmelding og det er et eget kapittel om tegnspråk, kapittel 10. NDF er veldig fornøyde med kapittelet og alt som står der i tråd med hva NDF står for.

Det er spesielt gledelig å lese om tre tiltak som regjeringen ønsker å gjøre framover:

- 1.Egen offentlig utredning om tegnspråk!
- 2.Styrke kvaliteten og kapasiteten på utdanning for tegnspråklærer. Fra 2023 vil det bety en samlet styrking på 40 studieplasser!
- 3.Det er satt av midler til utvikling av norsk tegnspråk som masterfag i

grunnskolelærerutdanningene for trinn 1-7 og trinn 5-10, samt utvikling et emne i praktisk-pedagogisk utdanning i tegnspråkdiraktikk!
Disse tre punktene har NDF jobbet hardt med i lang tid. Hurra!
Videre står det at det er viktig å fremme og styrke tegnspråkarenaer. Nå har vi mulighet til å få tilgang til språk på våre premisser.

Lovforslaget blesendt til høring i august 2019 og hele tegnspråkmiljøet var svært aktive med å sende inn innspill. Dere kan lese NDFs innspill her:

https://www.doveforbundet.no/sites/default/files/horingsuttaelse_-_forslag_til_ny_heilskapleg_spraklov.pdf?fbclid=IwAR1QUHweUty6pTsvS_0mxpka6vQoYDdKC0KH4luXyV6Pgs8kcIOSBiri8fE

Det var ikke bare NDF som sendte inn innspill på vegne av tegnspråkmiljøet, men også lokallagene våre, skoleelever, private personer og så videre. I dag kan vi se at det har lønnet seg å sende inn innspill! Vi ser at de har tatt innspillene våre med og lagt fram sterkt dokument i tråd med det som tegnspråkmiljøet har lenget etter i så mange år.

Vi vil benytte anledningen til å takke gamle og nye helter for å jobbe skjorta av seg for å fremme dette!

Videre vil vi takke kultur- og likestillingsministrene Trine Skei Grande og Abid Raja, samt Kulturdepartementet for å fremme dette.

Nå skal forslag til språkloven til behandling på Stortinget og det er forventet at det er votering før sommeren. Følg med på vår side for å se hva som skjer!

Tredje turen til Thailand

3. tur til Thailand med koronaspøkelset i bakgrunnen.

Vi var 4 spente reisende som lurte på om det ble tur på oss. Koronaen begynte så smått å dukke opp i mediene. Vårt reiseselskap Apollo varslet ingen fare og vi dro som planlagt onsdag 26. februar med overnatting på Gardermoen på grunn av tidlig flyavgang dagen etter.

Vi 4 var Per Jonassen, Bjørn Egil Hammerlund og våre fantastiske tolker Nina og Eileen. Flyturen gikk som planlagt og vi landet fredag morgen kl. 06.30 lokal tid. Med flybytte i Doha. I alt ca. 16 timers flyreise. Flyet letet 07.45 fra Gardermoen med Qatar Airways og landet ca. 06.30 lokal tid på Phuket flyplass, tidsforskjellen Norge og Thailand var 6 timer frem.

På hotellet som vi brukte «In on the Beach» i Karon by, ble vi henvist til å spise frokost, noe som smakte godt etter den lange reisen. Rommene var også klare, så det var bare å kripe til køys og få oss litt etterlengtet søvn.

Den første uken tok vi det helt med ro, og en morgendukket i sjøen nesten hver dag ved hotellet var deilig. Vannet var godt og varmt og stranden var fin.

3 mars:

Per har bursdag og fikk hyggelig overraskelse på restauranten og på hotellet.

2. uke:

En kamerat av Per, Jan, dukket opp og tilbrakte de to neste ukene sammen med oss.

Per tok en båttur på ca. 15 min til «Freedom» og fikk en fin dag der på en nydelig strand. Et besøk for massasje i Karon by ble det også gjort. Vi 5 tok en dagstur til Phuket akvarium og så mange rare fisker.

Per tok en dagstur med båt fra Phuket til et vakkert sted som het Racha og Coral.

Hotellet spanderte en flott thailansk matfest samme dag som Jan kom.

3. uke

– en rar uke med korona hysteri i mediene.

Vi begynte for alvor å merke koronaens herjinger. Kunne vi klare å komme oss hjem. Vi spurte Apollo om vi kunne booke om billettene, noe som dessverre ikke gikk. På nettet klarte tolkene å finne et annet alternativ hjem, Thai Airways, som hadde direkte fly til Oslo fra Thailand. Flyreisen var Phuket, Bangkok til Oslo. Billig var det heller ikke, men hjem ville vi. Så vi fikk fly 2 dager før hjemreisen og glad var vi for det. I ettertid har vi fått vite at vårt fly som vi egentlig skulle ta, ble innstilt fra Doha til Oslo. Statsministeren hadde oppfordret nordmenn i utlandet å komme hjem fortest mulig. Tusen takk til tolkene som ordnet dette for oss. Det var deilig å komme hjem og få korona hyste-

riet på avstand. 14 dager karantene måtte vi bare ta hjemme. Hva hadde skjedd med oss i Doha? Det får vi aldri vite.

Hotellet hadde også tatt affære og satt ut antibac væske, og det var forbudt å bruke hendene for å ta frem brød og andre varer. Vi opplevde oppholdet i Thailand og Phuket som helt problemfritt. Vi kunne bevege oss fritt som vi alltid har gjort ved tidligere opphold. Dagen før hjemreisen tok vi igjen massasje, denne gang i nye lokaler ikke så langt fra hotellet.

Om det blir ny tur til Thailand vet vi ikke enda. Det var ikke noe vi pratet om. Først får vi se hvordan den korona epidemien utvikler seg.

Bjørn Egil Hammerlund og Per Jonassen

Noen bilder fra turen:

Smittestopp appen

Kilde: NTB/ Sunnmørsposten 1-2 juni 2020

FHI: Liten smitte i samfunnet gjør valideringen av Smittestopp-appen utfordrende

Smittestopp-appen har til nå varslet smittede i kommunene Drammen, Tromsø og Trondheim, men valideringen er utfordrende på grunn av liten smitte, ifølge FHI.

I et svarbrev til Datatilsynet skriver Folkehelseinstituttet (FHI) at deres foreløpige konklusjon er at antall tilfeller som er mulig å sammenligne, er for få.

Datagrunnlaget er dermed for lite for å optimalisere treffsikkerheten når det gjelder å finne nærkontaktene til personer som er smittet.

I brevet opplyser FHI at de har startet en parallell validering i en testgruppe hvor rekrutterte studenter har gått spesielle ruter og simulert kontakter, og at de planlegger et nytt samarbeid med flere kommuner enn testkommunene Drammen, Trondheim og Tromsø om validering og sammenligning av manuell og digital smittesporing.

Problemene med å validere appen gjør at det er for tidlig å måle effekten av den digitale smittesporingen.

Samtidig med å vurdere andre måter å validere løsningen på, vurderer FHI nå flere tiltak for å styrke personvernet, ifølge brevet.

Blant tiltakene som FHI vurderer, er dataminimering, økt brukerfunksjonalitet, bred informasjon om analyseresultatene, dele appen i to frivillige deler, og vurdering av andre teknologiske løsninger, som Apples og Googles API-løsning mot Bluetooth i kombinasjon med GPS og mot Bluetooth alene.

Fungerende assisterende direktør

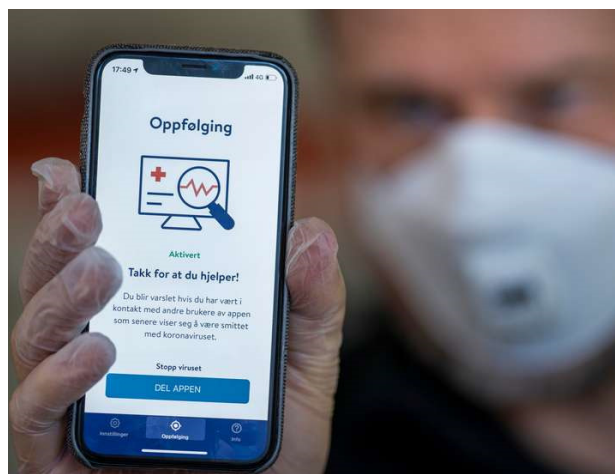
Gun Peggy Knudsen i Folkehelseinstituttet sa til Bergens Tidende mandag at appen til nå har SMS-varslet færre enn ti personer.

Under ti personer har fått SMS om smittefare fra Smittestopp-appen. Etter halvannen måned blir Smittestopp-appen fremdeles testet i tre byer, og færre enn ti personer har fått SMS om at de har vært i nærheten av en smittet.

Det opplyser fungerende assisterende direktør Gun Peggy Knudsen til Folkehelseinstituttet til Bergens Tidende. Hun vil ikke fortelle avisa nøyaktig hvor mange som har fått SMS fordi testfasen av appen ennå ikke er over.

– Det reelle tallet på nærkontakter er høyere. Årsaken til at ikke alle har fått SMS, er flere. Et eksempel kan være at det ikke har vært nødvendig å varsle med melding fordi kontakten allerede har vært kjent, sier Knudsen.

Til sammen har totalt 28 brukere av appen i testbyene Drammen, Trondheim og Tromsø fått påvist smitte.

Smittestopp-appen skal hjelpe myndighetene med smittesporing, men kan også brukes til å varsle brukeren om at han eller hun har vært i nærheten av noen som er smittet av koronaviruset. Foto: Heiko Junge / NTB

Smittestopp appen: Mindre enn 650000 brukere

Av Leni Aurora Brækhus, MSN, utdrag av en større artikkel.

Mindre enn 650.000 bruker smittestopp-appen: – Handler om tillit til myndighetene

Helsemyndighetenes app for smittesporing «Smittestopp» ble lansert 16. april. Allerede dagen etter meldte Folkehelseinstituttet (FHI), som har utviklet appen i samarbeid med Simula, at 730.000 nordmenn hadde lastet ned appen.

Siden den gang har nedlastingstallet mer enn doblet seg, og i overkant av 1,5 millioner nordmenn har lastet den ned. Men per 19. mai 2020 var det kun 641.824 aktive brukere av appen, ifølge FHIs oversikt. Det er langt unna 60 prosent av befolkningen over 16 år, som FHI tidligere har sagt at må bruke appen aktivt for at den skal kunne fungere effektivt.

Aktive brukere er brukere hvor mobiltelefonen har sendt GPS- eller Bluetooth-data inn til Folkehelseinstituttet. Disse dataene brukes i dag både til å kunne identifisere nærkontakter til smittede, og til å lage anonymisert statistikk for å kunne analysere bevegelsesmønstre i befolkningen. Kritikken mot appen har blant annet gått på at alle disse dataene skal lagres sentralt over lengre tid, at man ikke kan velge bare å dele data for smittesporingsformål og mangelfull kryptering.

Mandag stilte Solveig Schytz (V) spørsmål til helseminister Bent Høie (H) om hva han vil gjøre for å sikre at flere nordmenn føler seg trygge nok til å ta i bruk Smittestopp-appen og

øke tilliten til system for smittesporing.

– Når samfunnet åpnes gradvis opp, og strategiene endres til mer testing, mer smittesporing og mer isolering av smittede er det avgjørende at vi har systemer for smittesporing som fungerer godt og som innbyggerne har tillit til, sier Schytz til ABC Nyheter.

Schytz, som er regjeringspartiet Venstres justispolitiske talsperson, var en av stortingspolitikerne som etter app-lanseringen uttalte at de ikke kom til å laste ned Smittestopp.

Appen har fått mye kritikk siden lanseringen, blant annet fra Datatilsynet som har startet en kontroll av appen. Tilsynet har blant påpekt at Folkehelseinstituttet ikke har dokumentert at de har gjort nødvendige vurderinger av sentrale deler av løsningen.

Forrige uke kom en uavhengig ekspertgruppe som ble nedsatt for å gjøre en kildekodegjennomgang av Smittestopp, med sin rapport. De konkluderer med at sikkerhet og personvern ikke er godt nok ivare tatt i appen i dag. En gruppe på mer enn 50 norske eksperter har også signert et opprop mot appen.

– Vi må ha en smittesporingsløsning som folk har tillit til, så den brukes av så mange at den virker, sier Venstrepolitikeren som sitter i justiskomiteen på Stortinget.

– Noen vil sikkert tenke at dette er en liten sak i en krevende situasjon, men det å ivareta personvern når myndighetene kobler helsedata og lokasjonsdata er utrolig viktig for at folk

Litt humor

Humoristen.no

TRYLLEKUNSTNER PÅ CRUISESKIP

En tryllekunstner jobber ombord på et cruiseskip i Karibien. Publikummet var forskjellig fra uke til uke, så han tillot seg selv å utføre de samme triksene om og om igjen. Det var bare et problem; kapteinens papegøye så showet hans hver uke og begynte å forstå hva magikere gjorde i hvert triks. Så snart han forstod dette, begynte den å rope midt i et av showene.

– Se, det er ikke samme hatten!
– Se, han gjemmer blomstene under bordet!

– Hei, hvorfor er alle kortene spar ess?

Magikeren var rasende, men kunne ikke gjøre noe med det, for det var tross alt kapteinens papegøye.

En dag kom cruiseskipet utfor en ulykke og sank. Magikeren holdt seg fast i en planke drivende på havet, med papegøyen ved sin side. De stirret på hverandre med hatende blikk, men sa ikke et ord. Dette pågikk i flere dager. Etter en uke, så sa til slutt papegøyen:

– Greit, jeg gir meg. Hva gjorde du med båten?

PÅ SYKEHUSET

En skjønn gammel dame ringer opp på sykehuset og spør litt forsiktig:

– Kan jeg få snakke med noen som kan fortelle meg hvordan det står til med en pasient?

Den som svarer er elskverdigheten selv og sier:

– Jeg skal med glede hjelpe deg, har du navn og rom-nummer til pasienten?

Den gamle damen svarer med lav

stemme:

– Ragnhild Knutsen, rom 402.

Resepsjonisten svarer:

– Bare vent et lite øyeblikk, så skal jeg gå å høre med de på avdelingen der.

Etter noen få minutter kommer han tilbake og sier:

– Jeg har gode nyheter, sykepleieren fortalte nettopp at alt er bra med pasienten, blodtrykket er fint og alle verdier er normale, og overlegen Dr. Kjørstad sier at hun kan reise hjem imorgen.

Den gamle damen sier tusen takk, og det høres flott ut, og at hun har vært litt bekymret.

– Bare hyggelig, sier mannen i resepsjonen.

– Fint at jeg kunne hjelpe, er det datteren din kanskje?

Den gamle damen svarer:

– Nei, JEG er Ragnhild Knutsen på rom 402, og ingen forteller meg en dritt!

FØDSEL PÅ GÅRDEN

Det ble bud på jordmora for å motta en unge på et gårdsbruk. Det var på den tiden at barnefaren ikke fikk lov til å overvære fødselen, så jordmora lukket døra etter seg. Etter et minutt kom hun ut på tunet og spurte bonden om han kunne låne henne en skrutrekker, noe mannen fant frem i en fart. Like etter dukket hun opp igjen og spurte etter en knipetang. Bonden fikset det også. Men da hun for tredje gang ville låne hammer og meisel, ble bonden sprutrød i ansiktet:

– Hva i huleste, hvordan skal dette gå da?

– Det er ingenting å engste seg for, sa jordmora beroligende, – bare jeg får opp jordmorkofferten min.

LØGNKLOKKER

En mann døde og kom til himmelen. Da han stod ved himmelporten, så han en svær vegg med klokker bak seg. Han spurte St. Peter:

- Hva er det med alle disse klokkene?
- Det er løgn-klokker, alle på jorden har en. Hver gang du lyver, vil viserne bevege seg. svarte St. Peter.
- Åå? sa mannen forundret.
- Hvem sin klokke er det? spurte han.
- Det der er Moder Teresa sin, svarte St. Peter. Viserne har ikke beveget seg, som forteller oss at hun aldri i sitt liv har løyet. fortsatte han.
- Wow, det er utrolig, sa mannen. Og hvilken er det sin, da? St. Peter svarte kjapt:
- Det der er Abraham Lincoln sin klokke. Viserne har beveget seg kun 2 ganger, som forteller oss at han har løyet 2 ganger i hele sitt liv. Mannen ser seg undrende rundt, og spør:
- Men hvor er Jens Stoltenberg sin klokke?
- Ah, den står på mitt kontor, jeg bruker den som takvifte.

FISKELYKKE

Det var en kar som flyttet til Sydney, og gikk til det store varemagasinet for å søke jobb. Personalsjefen lurte på om han hadde salgserfaring, og mannen svarte at han hadde jobbet som selger hjemme.

– Okey, sa personalsjefen, som likte gutten, – du kan begynne prøvetiden i morgen. Jeg kommer inn til deg etter stengetiden i morgen og ser hvordan det går med deg.

Neste dag etter at varemagasinet hadde stengt, kom personalsjefen inn til den nyansatte mannen og spurte hvor mange kunder han hadde hatt i løpet av dagen.

– En, svarte mannen.

– BARE EN!, skrek personalsjefen. Normalt har våre selgere mellom 20

og 30 kunder per dag. Hvor mye kjøpte kunden for?

– 201 237,64 dollar, svarte mannen.

– 201 237,64 DOLLAR!, hva solgte du til ham?

– Først solgte jeg en liten fiskekrok, deretter en rull med fiskesnøre, så en stor fiskekrok og et fiskeantrekk. Til slutt spurte jeg hvor han skulle dra og fiske, og han sa at han skulle ned til kysten. Da sa jeg til ham at da trengte han en båt, så vi gikk til båt-avdelingen, og der solgte jeg en Cricraft med doble motorer til ham. Nå ble han usikker på om hans Honda Civic ville klare å trekke båten, så jeg fulgte ham til bilavdelingen og solgte en Nissan Pajero 4x4 til ham.

– Sier du at det kom en mann hit for å kjøpe en fiskekrok, også selger du en båt og en bil til ham? spurte personalsjefen helt forfjamset. Og dette var svaret han fikk:

Nei, nei, nei! Han kom hit for å kjøpe tamponger til kona, man da sa jeg til ham at siden helga var ødelagt, kunne han like gjerne dra på fisketur.

SKIKK OG BRUK

Lagerarbeider Johansen og hans kone var invitert på firmaets julebord for første gang. Det ble lagt merke til at herr Johansen titt og ofte var fremme og forsynte seg av det store kakebordet.

Etter mange runder synes også kona at det ikke tok seg ut, og visket til mannen:

– Har du forsynt deg enda en gang? Nå må det være slutt. Tenk på hva de andre sier om deg.

– Om meg? svarte Johansen, – De siste åtte gangene har jeg sagt at det er til deg jeg henter kake.

Sommerkaken

Hei!

I dag hadde min lillebror bursdag, 33 år og vel ikke så liten lenger:-)

Han ønsket seg ostekake med gele-lokk på dagen sin, og her er resultatet.

Perfekt sommerkake: Lett og luftig ostekake på smakfull kjeks-bunn som dekkes med rød jordbærgele og massevis av sommerens søte, friske jordbær.

Ingredienser:

Bunn:

♥ 250 g Digestivekjeks

♥ 2 ss melis

♥ 2 ss brunt sukker

♥ 100 g smør

Fyll:

♥ 1 pk sitrongelépulver

♥ 2,5 dl kokende vann

♥ 3 dl lettrømme

♥ 200 g kremost naturell

♥ 100 g melis

♥ 1 ts vaniljesukker

♥ 3 dl kremfløte

Pynt:

♥ 1 pk jordbærgelépulver

♥ 2,5 dl kokende vann

♥ 1 kurv søte, friske jordbær

Fremgangsmåte:

Knus kjeksene. Bland kjekssmulene med melis, brunt sukker og smeltet smør. Ha en kakering (26 cm i diameter) direkte på et passende fat. Klem kjeksblandingen i bunnen og helt inn

til kanten på kakeringen. Sett formen kaldt.

Løs opp sitrongelépulveret i kokende vann. Avkjøl til den er kald, men fortsatt flytende. Pisk sammen rømme, kremost, melis og vaniljesukker. Pisk inn den avkjølte geleen. Pisk kremfløten stiv og vend i til slutt. Hell fyllet i kakeformen og la kaken stivne i kjøleskapet (4-6 timer).

Løs opp jordbærgelépulveret i kokende vann. Avkjøl til den er kald, men fortsatt flytende. Hell i formen og sett kaken tilbake i kjøleskapet til gelélokket har stivnet.

Skjær forsiktig langs kakeringen med en kniv og fjern kakeringen.

Dekk kaken med oppdelte, friske jordbær.

Tips:

♥ Ikke bruk hurtiggelé til denne oppskriften. Bruk heller ikke smeltet ferdigkjøpt gele. Dette er viktig siden du da ikke får halvert vannmengden.

Ostekakefyllet vil derfor ikke bli stivt nok med ferdigkjøpt, smeltet gele. Det går imidlertid an å bruke smeltet ferdigkjøpt gele til topplokket oppå kaken, men merk at dette gir mindre stivt gelelokk enn om du følger oppskriften og bruker pulver og halv vannmengde.

♥ Bruk elektrisk mikser når du blander fyllet, slik at blandingen blir helt jevn.

♥ Ikke ta av kakeringen før du heller over geleen. Selv om du setter kakeringen tilbake rundt kaken, vil geleen renne ut igjennom sprekkene mellom formen og kaken fordi den er så tynt-flytende.

♥ Kaken er holdbar i et par dager i kjøleskapet, men den bør pyntes med friske jordbær på serveringsdagen slik at bærene ser helt freshe ut!

Tannlege Magne Granmar Olavs gate 10 3916 PORSGRUNN Tlf. 35 55 67 40	Ødegården TransportANS 3626 ROLLAG Tlf. 416 35 092	Brødr. GomnæsANS Bye Gård, 3530 RØYSE Tlf. 913 73 211	 Optikk Hamar Optikk AS Aslak Bolts gate 48 2318 HAMAR Tlf. 62 52 34 80	interoptikk <i>Optiker Rønnes</i> Din leverandør av merkevarer Torg gt.23 - Sentrert Tlf. 76 12 23 62
ENTREPRENØRSKAPET Johs. Granås a.s Teiealleen 7, 2030 NANNESTAD Tlf. 63 99 99 10 - www.johsgranås.no	 Kongsberg Bandasje HELSEARTIKLER Kirkegt 9 3616 Kongsberg			
VULKAN SKANDINAVIA AS Byfogd Motzfeldts gate 6, 6413 MOLDE Tlf. 71 24 59 90 - www.vulkan.no				
Drammens Tidende Strømsø Torg 9 3044 DRAMMEN Tlf. 32 20 40 00 - www.dt.no	 HØREAPPARATETS ENERGISENTER Bregnev 3, 8680 TROFORS Tlf. 484 68 168 mfm. kl. 10-14 post@energisentret.no - www.energisentret.no <i>Batteri og produkter til høreapparat</i>			 BETANIEN HOSPITAL SKIEN Bj. Bjørnsonsgt. 6, 3722 SKIEN Tlf. 35 90 07 00

Returadresse:

LSHDB (Landsforbundet for kombinert Syns- og Hørselshemmede/Døvblinde, Skippergata 33, 0154 Oslo

LSHDB sentralstyre 2018 - 2020

<i>Forbundsleder:</i>	<i>Åshild Johansen</i>
<i>Nestleder:</i>	<i>Kari Kristine Engan</i>
<i>Styremedlemmer:</i>	<i>Bibbi Hagerupsen</i>
	<i>Hege Beathe Dahlen</i>
	<i>Erik Nilsen</i>
<i>Varamedlemmer:</i>	<i>Odd Paulsen</i>
	<i>Sissel H. Markhus</i>

LSHDBs hjemmeside: www.lshdb.no